

نقش واسطه‌ای تعارض زناشویی در رابطه بین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی و گرایش به طلاق و خیانت

سحر واقفی^۱، سعید جهانیان^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۷/۰۲ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۴/۰۲۱۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش واسطه‌ای تعارض زناشویی در رابطه بین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی و گرایش به طلاق و خیانت انجام شد. طرح پژوهشی حاضر همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه افراد متأهل مراجعه کننده به مراکز خدمات مشاوره و روانشناسی واقع در منطقه ۸ شهر تهران در بهار سال ۱۴۰۲ بود. نمونه‌گیری به روش در دسترس انجام شد و براساس فرمول کلاین تعداد ۲۵۰ نفر انتخاب گردید. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه گرایش به طلاق روزلت جانسون و مورو (۱۹۸۶)، پرسشنامه نگرش به خیانت واتلی (۲۰۰۸)، پرسشنامه استفاده از شبکه‌های اجتماعی و پرسشنامه تعارضات زناشویی ثنایی، ذاکر و دیگران (۱۳۸۷) استفاده گردید. یافته‌ها نشان داد که تعارض زناشویی در رابطه بین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی و گرایش به طلاق و خیانت نقش واسطه‌ای دارد. همچنین متغیر برونزاد استفاده از شبکه‌های اجتماعی علاوه بر اثر مستقیم و معنادار بر متغیر درونزاد گرایش به خیانت با ضریب استاندارد بتا ۰/۳۵۲ دارای اثر غیر مستقیمی بر این متغیر از راه میانجی‌گری متغیر تعارضات زناشویی نیز با ضریب استاندارد ۰/۱۹۳ می‌باشد. همچنین میزان برونزاد استفاده از شبکه‌های اجتماعی بدون آنکه اثر مستقیم و معناداری بر متغیر درونزاد نهای گرایش به طلاق داشته باشد، دارای اثر غیر مستقیم با ضریب استاندارد ۰/۱۰۹ با میانجی‌گری تعارضات زناشویی است. نتایج نشان داد که استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر تعارضات زناشویی تاثیر معنادار دارد. همچنین در خصوص تعارضات زناشویی بر گرایش به طلاق و خیانت که تعارضات زناشویی بر گرایش به طلاق تاثیر معنادار دارد و فرضیه تایید می‌گردد. در خصوص استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر گرایش به خیانت نیز نتایج نشان داد که استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر گرایش به خیانت تاثیر معنادار دارد. نتایج در خصوص تعارضات زناشویی بر گرایش به خیانت نتایج نشان داد تعارضات زناشویی بر گرایش به خیانت تاثیر معنادار دارد و فرضیه تایید می‌گردد. در نهایت نتایج نشان داد تعارض زناشویی در رابطه بین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی و گرایش به طلاق و خیانت نقش واسطه‌ای دارد و فرضیه تایید می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: تعارض زناشویی، گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی، گرایش به طلاق و خیانت

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشکده روانشناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
۲. استادیار گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

مقدمه

خانواده^۱ را می‌توان اساسی‌ترین نهاد جامعه در کلیه جوامع بشری، پایه و اساس اجتماع و خاستگاه فرهنگ‌ها، تمدن‌ها و تاریخ انسان دانست (صادقی و عرفان منش، ۲۰۱۳). اگر نهاد خانواده در جامعه از سلامت برخوردار باشد، می‌توان گفت که آن جامعه نیز به سمت سلامت پیش خواهد رفت. به گونه‌ای که می‌توان ادعان کرد که سلامت یا عدم سلامت یک خانواده تضمین کننده شکوفایی یا فروپاشی یک جامعه است (کوهن^۲ و استرانگ^۳، ۲۰۲۰). نهاد خانواده با ازدواج شکل می‌گیرد. ازدواج را می‌توان یکی از اساسی‌ترین و ممتازترین رسوم مدنی دانست که افراد جهت ارضای نیازهای عاطفی، جنسی و امنیت به سمت آن سوق پیدا می‌کنند. ازدواج را می‌توان شکلی از روابط انسانی در نظر گرفت که عملکردی پویا دارد و اگر ازدواج سلامت و روابط در آن صمیمی و سازنده باشد؛ باعث شکوفایی و توسعه فردی در اعضا می‌شود (فریر^۴، ۲۰۲۰).

خانواده در دهه‌های اخیر به گونه‌ای روزافزون با مخاطرات زیادی مواجه بوده است. بسیاری از خانواده‌ها در عملکردهای احساسی، شناختی و اجتماعی دچار اختلال شده‌اند که این خود موجب شده است اعضای خانواده رضایت کمتری را تجربه کنند. عدم رضایت در خانواده افراد را به سمت اختلالات روانی و ناپهنجاری‌های اجتماعی سوق می‌دهد و این خود می‌تواند موجب طلاق^۵ شود (ونگ^۶ و دیگران، ۲۰۱۵). طلاق در واقع تحت عنوان گسستن اساسی‌ترین نهاد جامعه یعنی خانواده تعریف می‌شود. در واقع طلاق را عملی قانونی نیز می‌توان در نظر گرفت چرا که پایان رابطه زناشویی زیر نظر سازمان‌های مربوطه ثبت می‌شود (هارکونن^۷، ۲۰۱۴). طلاق را می‌توان از جنبه‌های مختلف بررسی نمود. اولین جنبه روانی است چرا که این عمل باعث ایجاد مشکلات روانشناختی در اعضای خانواده و حتی بستگان و دوستان می‌شود، دومین جنبه، جنبه اقتصادی می‌باشد؛ چرا که از لحاظ مالی مشکلاتی برای اعضا ایجاد می‌شود (ونگر^۸، ۲۰۲۰) و جنبه بعد، اجتماعی است، زیرا این عمل بر اساس فرهنگی که در جامعه حاکم است به اشکال گوناگون در جامعه تعبیر می‌شود (گاتمن^۹، ۲۰۱۴). باید در نظر داشت پس از ازدواج بیشتر افراد از خود و همسرشان انتظار دارند که در طول ازدواجشان از نظر جنسی و عاطفی وفادار بمانند. زمانی که فردی ازدواج می‌کند انتظار دارد که در یک رابطه وفادارانه قرار بگیرد و شریک زندگی فرد چه از لحاظ جنسی و چه عاطفی وفادار باشد. همچنین وفاداری از نظر جامعه نیز امری با اهمیت تلقی می‌شود و داشتن رابطه^{۱۰} بیرون از ازدواج عموماً یک رفتار مذموم برشمرده می‌شود. یکی از معضلاتی که اغلب زوج‌ها را به روان درمانی و در مرحله آخر طلاق سوق می‌دهد داشتن روابط خارج از محدوده ازدواج یا همان خیانت^{۱۱} است (کلایتون^{۱۲}، ۲۰۱۴). عمده‌ترین و با اهمیت‌ترین عاملی که موجب بی‌ثباتی کارکرد خانواده و اختلال در روابط زناشویی می‌باشد، خیانت زناشویی است. این امر خانواده را با مشکلات اساسی رو به رو می‌کند از این رو مورد توجه روانشناسان قرار گرفته شده است (فینچام^{۱۳} و می^{۱۴}، ۲۰۱۷). خیانت زناشویی در زمان تأهل موجب شوک عمیقی به شریک زندگی و خانواده می‌گردد.

1. family
2. Cohen, T. F
3. Strong, B
4. Ferrier, S
5. divorce
6. Wang, Y. H
7. Härkönen, J
8. Wagner, M
9. Gottman, J. M
10. infidelity
11. Clayton, R. B
12. Fincham, F. D
13. May, R. W

خیانت آسیبی است که در زندگی هر زوجی امکان اتفاق آن وجود دارد (فای^۱ و میمز^۲، ۲۰۱۹). این امر باعث می شود که همسر فرد و به طور کل تمام خانواده ضربه انکار ناپذیری ببینند. خیانت را می توان شکلی از رابطه احساسی یا جنسی که با شخصی جز شریک زندگی برقرار می شود تعریف نمود، لازم به ذکر است که این عمل به صورت پنهانی انجام می شود (اروج^۳ و انجم^۴، ۲۰۱۵). به تعبیر دیگر خیانت، برقراری رابطه جنسی یا وقف منابع عاطفی مانند عشق، زمان و توجه به فردی غیر از شریک زندگی است. معمولاً خیانت عاطفی از خیانت جنسی جدا در نظر گرفته می شود اما نمی توان مرز مشخصی میان این دو در نظر گرفت چرا که عموماً باهم اتفاق می افتند (گیترو^۵ و دیگران، ۲۰۱۷). این امر آثار ویرانگری را دربر دارد و از اساسی ترین عوامل عدم رضایت زناشویی و بنیان تعارضات زناشویی (شیرن^۶ و دیگران، ۲۰۱۸) و طلاق در نظر گرفته می شود (بورست^۷، ۲۰۱۵). از طرف دیگر عوامل متعددی می توانند موجب بروز طلاق و خیانت زناشویی شوند، یکی از این عوامل استفاده از شبکه های اجتماعی^۸ است (ویدیانتری^۹ و دیگران، ۲۰۱۹).

شبکه های اجتماعی یکی از عواملی هستند که می توانند بستر ساز شرایطی باشند که خیانت زناشویی اتفاق بیفتد و موجب کم شدن روابط و حتی طلاق شوند (مک دانیل^{۱۰} و دیگران، ۲۰۱۷). در سال ۱۹۶۰ دانشگاه ایلی نیوز آمریکا اولین بار بحث شبکه های اجتماعی عنوان شد و پس از آن در سال ۱۹۹۷ نخستین سایت شبکه اجتماعی با نام سیکس دیگریس^{۱۱} راه اندازی شد (فتحی و دیگران، ۱۳۹۳). شبکه اجتماعی با حضور اورکات در بین کاربران ایرانی در سال ۲۰۰۷ فراگیر شد و در زمان کمی آنقدر رشد کرد که پس از برزیل و آمریکا، ایران سومین کشور حاضر در اورکات شد (مجردی و دیگران، ۱۳۹۳). ارتباط، بخصوص ارتباطی که از عمق برخوردار باشد برای اغلب انسان ها خوشایند است، زمانی که فرد نتواند با دیگری ارتباط برقرار کنند احتمال این که افسرده شوند بسیار بالا می رود (کلاس^{۱۲} و دیگران، ۲۰۲۰). در دنیای کنونی بخصوص از زمانی که تکنولوژی در زندگی روزمره نقش پررنگی یافت؛ مفهوم و الگوهای ارتباطی پیشین خانواده شکلی تازه به خود گرفته اند و از محدوده تعاریف کهنه خارج شده اند، دگرگونی های ایجاد شده بخصوص افزایش گرایش افراد به استفاده از فضای مجازی موجب شده است که خانواده ها با چالش های بسیاری مواجه شوند و عملکرد آن ها مختل شود (رحیمی و دیگران، ۱۳۹۶). زمانی که افراد یک خانواده بیش از حد به اینترنت و شبکه های اجتماعی می پردازند، روابط اعضا دچار خلل می شود و افراد از یکدیگر فاصله می گیرند و فضای خانواده به گونه ای می شود که علی رغم این که افراد در کنار هم زندگی می کنند اما با یکدیگر تعامل کمتری خواهند داشت؛ عاطفه کمتری به یکدیگر نشان می دهند و ارتباطات کم عمق تری برقرار خواهند کرد (رید چاسیاکوس^{۱۳} و دیگران، ۲۰۱۶). آمارها حاکی از آن است که اعتیاد به اینترنت می تواند باعث بروز تعارضات و مشکلاتی در نظام خانواده و روابط زناشویی شود که پدیده طلاق عاطفی و در نهایت طلاق قانونی از نتایج چنین مشکلاتی است (پیکانیان و فرهادی، ۱۳۹۶). شبکه اجتماعی ممکن است منجر به افزایش خیانت زناشویی شود که خیانت خود از عوامل عمده نارضایتی زناشویی و همچنین دلیل اصلی درگیری ها و ناسازگاری ها و تعارضات

-
1. Fye, M. A
 2. Mims, G. A
 3. Urooj, A
 4. Anjum, G
 5. Guitar, A. E
 6. Scheeren, P
 7. Borst, J. B
 8. social media
 9. Widiantari, M. M
 10. McDaniel, B. T
 11. six degrees
 12. Keles, B
 13. Reid Chassiakos, Y. L

زناشویی و جنسی می‌باشد (صحنی^۱ و جین^۲، ۲۰۱۸) و همچنین یکی از شاخص‌ترین موانع در روابط زناشویی و طلاق محسوب می‌شود (نورسیفا^۳، ۲۰۲۰).

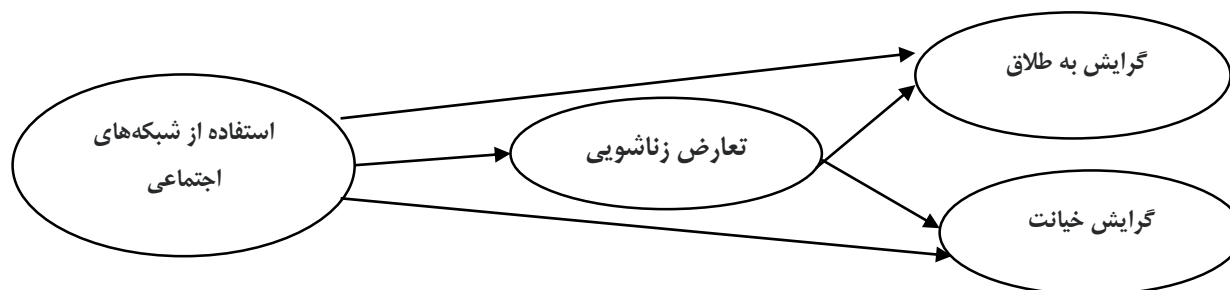
اگرچه شبکه‌های اجتماعی احساسات مثبتی را برای مردم به ارمغان می‌آورد؛ اغلب موجب دگرگونی‌هایی می‌شود که نتایج چشمگیری به دنبال خواهد داشت؛ یکی از با اهمیت‌ترین این نتایج تعارض زناشویی است (فرانکل^۴ و دیگران^۵، ۲۰۱۵). زمانی که دو نفر به صورت زن و شوهر در کنار هم هستند، به علت ماهیت تعامل آن‌ها، تعارض امری اجتناب ناپذیر می‌شود، مواقعی وجود دارد که زوجها با یکدیگر اختلاف نظر دارند و قادر نیستند نیازهای هم را برآورده سازند و این خود موجب بروز خصومت و تعارض خواهد شد. تعارض زناشویی شکلی از روابط زناشویی است که در آن رفتارهای قهرآمیز مثل اهانت و سرکوفت، عیب جوئی و حمله بدنی وجود دارد و همسران نسبت به هم احساس کینه توزی، تنفر و غضب دارند و هر یک معتقدند که دیگری فرد ناپسند و ناپهنجاری است که باعث آزار و زحمت او می‌شود (علی^۶ و دیگران^۷، ۲۰۲۲). تعارض زناشویی از نظر کیکولت گلاسر و دیگران (۱۹۹۳) برآمده از ناهماهنگی همسران در نوع نیازها، شیوه‌های برطرف کردن آن‌ها، خودپسندی، تفاوت در خواسته‌ها و رفتارهای غیرمسئولانه نسبت به روابط زناشویی و ازدواج است (به نقل از کیکولت گلاسر^۸، ۲۰۱۸). زمانی که تعارض‌های زناشویی شدید شود ممکن است پیامدهایی چون طلاق قانونی یا عاطفی (پیکانیان و فرهادی، ۱۳۹۵) و خیانت زناشویی را به دنبال داشته باشد (عطاپور و دیگران^۹، ۲۰۲۱). به نظر می‌رسد با تغییراتی که به واسطه رشد و پیشرفت تکنولوژی و در ادامه آن گسترش فعالیت در شبکه‌های مجازی، نهاد خانواده به عنوان یکی از اساسی‌ترین و بنیادی‌ترین بخش یک جامعه در معرض آسیب‌های بسیاری از جمله طلاق و خیانت قرار گرفته است. همچنین با توجه به مطالب عنوان شده، تعارض‌های زناشویی عنصری است که می‌تواند در تشدید و بروز این ناپهنجاری‌ها نقش داشته باشد (گنجی و دیگران^{۱۰}، ۱۳۹۴).

فریبرز، ساروخانی و حضرتی صومعه (۱۴۰۰) در پژوهشی نشان دادند که بین متغیر مستقل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی و متغیر وابسته تعارضات زناشویی رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد؛ لیکن اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی از طریق متغیرهای واسطه صمیمیت، از خودبیگانگی، دین داری، سلامت روانی و پایبندی به سنت‌ها و ارزش‌ها بر متغیر وابسته تعارضات زناشویی تأثیرگذار و دارای رابطه‌ای معنادار است که از این بین، متغیر صمیمیت زناشویی (به میزان ۰/۳۶)، دارای بیش‌ترین مقدار ضریب تأثیر می‌باشد. نبی‌آناهیتا و دیگران (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان معادلات ساختاری در رابطه بین گرایش به طلاق با مهارت‌های ارتباطی و سلامت خانواده اصلی با نقش واسطه‌ای صمیمیت زناشویی و تعارضات زوجین نشان دادند که سلامت خانواده اصلی از طریق تعارضات زوجین و صمیمیت زناشویی با گرایش به طلاق رابطه دارد. همچنین مهارت‌های ارتباطی از طریق تعارضات زوجین و صمیمیت زناشویی با گرایش به طلاق رابطه دارد و هر یک از متغیرهای تعارضات زوجین و صمیمیت زناشویی با گرایش به طلاق نیز به صورت مستقیم در ارتباط هستند. اولاومی^{۱۱} و دیگران (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان رسانه‌های اجتماعی، مبنایی برای بی‌ثباتی زناشویی و خشونت خانگی نشان دادند که شبکه‌های اجتماعی در افزایش تعارضات زناشویی و به خصوص خشونت‌های خانگی نقش مهمی دارند.

1. Sahni, S. P
2. Jain, G
3. Nursyifa, A
4. marital conflict
5. Frankel, L. A
6. Ali, P. A
7. Kiecolt-Glaser, J. K
8. Olawumi, K

گول و دیگران (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی تأثیر استفاده از رسانه های اجتماعی بر رفتار زوج های متأهل پرداختند. نتایج نشان داد که اعتیاد به استفاده از رسانه های اجتماعی بر بروز اختلافات و برخی احساسات منفی در بین زوجین و همچنین تعارضات زناشویی اثرگذار است. سولیس و دیگران (۲۰۲۲) در پژوهشی رابطه بین تعارض زناشویی و خیانت را در زوج هایی با رفتارهای جنسی پرخطر بررسی کردند. این مطالعه نشان داد که زوج هایی که سطح تعارض زناشویی بالایی دارند، بیشتر از زوج هایی که سطح تعارض زناشویی پایینی دارند، درگیر روابط خارج از ازدواج هستند. آدگبویگا^۳ (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان تأثیر رسانه های اجتماعی بر ثبات زناشویی بزرگسالان متأهل در کلانشهر ایلورین نشان داد که شبکه های اجتماعی با ایجاد حواس پرتی زناشویی، بی توجهی به نقش ها و مسئولیت های زناشویی، ایجاد تعارض بین همسران، تشویق به خیانت زناشویی در میان سایرین، بر ثبات زناشویی بزرگسالان متأهل تأثیر گذاشته است. جانسون و دیگران (۲۰۲۳) نشان دادند که زوج هایی که از استراتژی های مدیریت تعارض خودتنظیم تری مانند ذهن آگاهی و تنظیم هیجانی استفاده می کنند، نسبت به زوج هایی که بیشتر به راهبردهای اجتناب از تعارض یا راهبردهای حل تعارض پرخاشگرانه متکی هستند، کمتر احتمال دارد طلاق بگیرند. نویسندگان پیشنهاد کردند که آموزش راهبردهای خودتنظیمی به زوجها می تواند راهی مؤثر برای کاهش احتمال طلاق در بین زوج هایی باشد که دچار پریشانی زناشویی هستند. فینکل و دیگران (۲۰۲۲) در مطالعه ای نقش شفقت به خود را در کاهش اثرات منفی تعارضات زناشویی بر استعداد طلاق بررسی کردند. این مطالعه نشان داد که سطوح بالاتر شفقت به خود با سطوح پایین تری از تمایل به طلاق، حتی در بین زوج هایی که سطوح بالایی از تعارضات زناشویی را تجربه می کنند، مرتبط است. بنابراین سؤال پژوهش حاضر این است که آیا تعارض زناشویی در رابطه بین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی و گرایش به طلاق و خیانت نقش واسطه ای ایفا می کند؟

بر این اساس، مدل مفهومی پژوهش به شرح زیر تدوین شد.

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

1. Gull, H
2. Solis, J. G
3. Adegboyega, L. O
4. Johnson, M. D
5. Finkel, E. J

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، بنیادی و از نظر روش پژوهش در زمره پژوهش‌های توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه افراد متأهل مراجعه کننده به مراکز خدمات مشاوره و روانشناسی واقع در منطقه ۸ شهر تهران (شامل: مرکز مشاوره حال خوب، مرکز مشاوره دکتر افخم شکرالهی، مرکز مشاوره دکتر یوسفی، مرکز مشاوره دکتر طلائی) در بهار سال ۱۴۰۲ بود. نمونه گیری به روش در دسترس انجام شد و حجم نمونه بر اساس فرمول کلاین ۲/۵ تا ۵ برابر تعداد ماده‌های ابزارها است. حداقل تعداد نمونه‌ها نیز باید ۲۰۰ باشد (کلاین، ۲۰۱۶). بر اساس پژوهش حاضر، ۱۴ ماده مربوط به پرسشنامه گرایش به طلاق روزلت جانسون و مورو (۱۹۸۶)، ۱۲ ماده مربوط به پرسشنامه نگرش به خیانت واتلی (۲۰۰۸)، ۱۳ ماده مربوط به پرسشنامه استفاده از شبکه‌های اجتماعی و ۴۲ ماده مربوط به پرسشنامه تعارضات زناشویی (ثنایی، ذاکر و دیگران، ۱۳۸۷) است که مجموعاً ۸۱ ماده می‌شود. بر این اساس تعداد حداقل افراد نمونه (با ضرب نمودن ۸۱ در ۲/۵)، ۲۰۲ نفر بود که در این پژوهش در جهت اطمینان حجم نمونه ۲۵۰ نفر در نظر گرفته شد. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه گرایش به طلاق روزلت جانسون و مورو (۱۹۸۶)، پرسشنامه نگرش به خیانت واتلی (۲۰۰۸) و پرسشنامه استفاده از شبکه‌های اجتماعی بودند.

پرسشنامه گرایش به طلاق

معرفی ابزار: این پرسشنامه اولین بار به وسیله روزلت، جانسون و مورو (۱۹۸۶)، طراحی شد. این پرسشنامه در ابتدا یک ابزار ۲۸ سوالی بود و سپس سؤالات آن به ۱۴ گویه کاهش یافت که برای ارزیابی زوجین مستعد و متمایل به طلاق به کار می‌رود، که دارای ۴ بُعد است، بعد تمایل برای خارج شدن (تمایل به طلاق)، بعد تمایل به مسامحه، بعد ابزار احساسات و بعد وفاداری است.

شیوه نمره گذاری: هر آیتم به وسیله مقیاس درجه‌بندی ۷ تایی نمره گذاری می‌شود (۱=هرگز، ۲=بندرت، ۳=خیلی کم، ۴=کم، ۵=زیاد، ۶=خیلی زیاد، ۷=همیشه). بنابراین نمره‌های این پرسشنامه با جمع نمرات ماده‌ها به دست می‌آید. به عبارت دیگر کمینه و بیشینه نمره‌های اندازه گیری تمایل یا عدم تمایل به طلاق می‌باشد، که نمره بالا حاکی از میزان بالای تمایل به طلاق در آزمودنی‌ها است.

اعتبار و روایی: روزلت، جانسون و مورو (۱۹۸۶) در تحلیل آماری این پرسشنامه ضریب آلفا برای؛ بعد خارج شدن (تمایل به طلاق) (۰/۹۱)، بعد ابزار احساسات (۰/۷۶)، وفاداری (۰/۶۳) و بعد مسامحه (۰/۸۶) گزارش کردند. این پرسشنامه توسط داوودی، اعتمادی و بهرامی (۱۳۸۷) در ایران هنجاریابی شد و بر روی ۴۰ زوج اجراء شد که پایایی آن با استفاده از شیوه آلفای کرونباخ برای کل نمونه (۰/۸۸) و برای زنان و ۰/۸۷ برای مردان بدست آمد و میزان آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های تمایل برای خارج شدن ۰/۸۹، ابزار احساسات ۰/۹۰، وفاداری ۰/۸۶ و مسامحه ۰/۷۲ بدست آمده است.

پرسشنامه نگرش به خیانت واتلی (۲۰۰۸):

معرفی ابزار: پرسشنامه نگرش به خیانت (روابط فرا زناشویی) توسط واتلی (۲۰۰۸) طراحی و اعتباریابی شده است، این پرسشنامه شامل ۱۲ گویه بسته پاسخ بر اساس طیف هفت درجه‌ای لیکرت می‌باشد، این پرسشنامه توسط سیدعلی تبار و دیگران (۱۳۹۴) اعتباریابی شده است.

شیوه نمره گذاری: این پرسشنامه، بر درجه بندی هفت گانه لیکرت صورت بندی شده است؛ کاملاً مخالفم نمره ۱، مخالفم نمره ۲، نسبتاً مخالفم نمره ۳، نه موافق نه مخالف نمره ۴، نسبتاً موافقم نمره ۵، موافقم نمره ۶، کاملاً موافقم نمره ۷ می گیرد. سوالات معکوس این پرسشنامه عبارتند از: ۲ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۱۲ که به شیوه معکوس نمره گذاری می شوند.

اعتبار و روایی: جهت بررسی روایی این آزمون در ایران، از روایی ملاکی از (نوع واگرا) استفاده شده است. به همین منظور، پرسش نامه جهت گیری مذهبی آلپورت به کار گرفته شد. روایی واگرا با جهت گیری مذهبی درونی، ۰/۲۹ و با جهت گیری مذهبی بیرونی ۰/۱۶ به دست آمد (سیدعلی تبار و دیگران، ۱۳۹۴). آلفای کرونباخ این پرسشنامه در مطالعه عبدالله زاده (۲۰۱۰) ۰/۸۴ تأیید شده است. یافته های پژوهش ویتلی (۲۰۰۸) حاکی از اعتبار مطلوب این نگرش سنج است، به طوری که آلفای کرونباخ حاصل از ضریب همسانی درونی ۰/۸۰ سنجیده شده است. برای تعیین پایایی این مقیاس از دو روش آلفای کرونباخ و ضریب بازآزمایی استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ مقیاس نگرش به روابط فرازناشویی ۰/۷۱ برآورد شده است. ضریب بازآزمایی حاصل از اجرای این آزمون نیز ۰/۸۷ سنجیده شده است (سیدعلی تبار و دیگران، ۱۳۹۴).

پرسشنامه استفاده از شبکه های اجتماعی:

معرفی ابزار: پرسشنامه میزان استفاده از شبکه های اجتماعی تلفن همراه، به منظور سنجش میزان استفاده از شبکه های اجتماعی تلفن همراه طراحی شده است. این پرسشنامه دارای ۱۳ سؤال می باشد و بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت با سوالاتی مانند (به طور متوسط در شبانه روز چند ساعت از شبکه های اجتماعی تلفن همراه استفاده می کنید؟) به سنجش میزان استفاده از شبکه های اجتماعی تلفن همراه می پردازد.

شیوه نمره گذاری: مقیاس درجه بندی سوال های پرسشنامه در مقیاس پنج درجه ای لیکرت است.

اعتبار و روایی: روایی پرسشنامه در پژوهش (رسول آبادی، ۱۳۹۴) سنجیده شده است و مورد تأیید بوده است. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش (رسول آبادی، ۱۳۹۴) برای این پرسشنامه ۰/۷۸ برآورد شد.

پرسشنامه تعارضات زناشویی

معرفی ابزار: ثنایی ذاکر و براتی (۱۳۸۷) با هدف سنجیدن هفت بعد اصلی تعارضات زوجین این پرسشنامه را تدوین کردند. پرسشنامه شامل ۴۲ پرسش بوده بر مبنای تجربیات بالینی استاد راهنمای پژوهش ساخته شده است. این ابزار هفت جنبه یا هفت بعد از تعارضات زناشویی را اندازه می گیرد که عبارت اند از: کاهش همکاری، کاهش رابطه جنسی، افزایش واکنش های هیجانی، افزایش جلب حمایت فرزند، افزایش رابطه فردی با خویشاوندان خود، کاهش رابطه خانوادگی با خویشاوندان همسر و دوستان و جدا کردن امور مالی از یکدیگر.

شیوه نمره گذاری: نمره گذاری به این صورت است که برای هر پرسش پنج گزینه در نظر گرفته شده که به تناسب ۱ تا ۵ نمره به آن ها اختصاص داده شده است. حداکثر نمره کل پرسشنامه ۲۱۰ و حداقل آن ۴۲ است. حداکثر نمره هر خرده مقیاس مساوی با تعداد پرسش های آن خرده مقیاس ضربدر ۵ است. در این ابزار نمره بیشتر به معنی تعارض بیشتر و نمره کمتر به معنی رابطه بهتر است (ثنایی، ۱۳۸۹).

اعتبار و روایی: پرسشنامه تعارضات زناشویی از روایی محتوایی خوبی برخوردار است. در مرحله تحلیل مواد آزمون پس از اجرای مقدماتی و محاسبه همبستگی هر پرسش با کل پرسشنامه و مقیاس های آن، ۱۳ پرسش از ۵۵ پرسش اولیه حذف شده است (ثنایی، ۱۳۸۹). در پژوهش خزایی (۱۳۸۵) نمرات تمامی مؤلفه های پرسشنامه تعارضات زناشویی از ۰/۳۱ تا ۰/۸۲ با نمره کل تعارض زناشویی در سطح ۰/۰۱

همبستگی معناداری داشتند. دهقان در تحقیق خود برای هنجاریابی پرسشنامه تعارضات زناشویی روی یک گروه ۳۰ نفری بررسی انجام داده و از روش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۱ و برای هفت مؤلفه آن به ترتیب کاهش همکاری ۰/۷۳، کاهش رابطه جنسی ۰/۶۰ افزایش واکنش‌های هیجانی ۰/۷۴، افزایش جلب حمایت فرزند ۰/۸۱، افزایش رابطه فردی با خویشاوندان خود ۰/۶۵، کاهش رابطه خانوادگی با خویشاوندان همسر و دوستان ۰/۸۱ و جدا کردن امور مالی از یکدیگر ۰/۶۹ به دست آمده است.

بعد از تکمیل پرسشنامه‌ها، ابتدا داده‌های مورد نیاز از پرسشنامه‌ها استخراج شد و سپس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این پژوهش، از روش‌های آمار توصیفی شامل فراوانی، درصد، میانگین و انحراف استاندارد و روش آمار استنباطی تحلیل مسیر برای تحلیل داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها

مشخصات دموگرافیک پاسخ‌دهندگان

در این قسمت مشخصات دموگرافیک پاسخ‌دهندگان با کمک ابزارهای آمار توصیفی در جدول ۱ گزارش می‌گردد.

جدول ۱- توزیع مشخصات دموگرافیک پاسخ‌دهندگان

متغیر	تعداد	درصد
جنسیت	مرد	۹۲
	زن	۱۵۸
	کل	۲۵۰
گروه سنی	۳۰-۲۵	۴۶
	۳۵-۳۰	۹۹
	۴۰-۳۵	۵۹
	۴۵-۴۰	۳۳
	۵۰-۴۵	۱۳
	کل	۲۵۰
تحصیلات	دیپلم	۱۲۴
	فوق دیپلم	۱۸
	لیسانس	۷۷
	فوق لیسانس	۳۱
	کل	۲۵۰

توصیف داده‌ها

در بخش توصیف داده‌ها به بررسی و توصیف متغیرهای اصلی تحقیق شامل متغیرهای گرایش به طلاق، گرایش به خیانت، تعارضات زناشویی و استفاده از شبکه‌های اجتماعی همراه با خرده مقیاس‌های این متغیرها در میان افراد متأهل مراجعه کننده به خدمات روان

شناسی و مشاوره به لحاظ آماره های گرایش به مرکز (میانگین)، گرایش به پراکندگی (انحراف معیار) و توزیع نمرات (چولگی و کشیدگی) پرداخته می گردد.

جدول ۲: توصیف و بررسی متغیرهای اصلی تحقیق

متغیرها	خرده مقیاس ها	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
گرایش به طلاق	نمایل به طلاق	۵	۱۵	۹/۸۴	۲/۱۹	۰/۲۷۴	-۰/۱۳۴
	تمایل به مسامحه	۶	۲۶	۱۵/۹۴	۴/۳۹	-۰/۰۰۷	-۰/۳۸۹
	ابراز احساسات	۱۱	۳۴	۲۱/۱۲	۵/۲۴	۰/۴۹۲	-۰/۰۲۵
	وفاداری	۳	۱۵	۷/۷۶	۲/۴۳	۰/۱۹۸	۰/۵۰۳
	نمره کل گرایش به طلاق	۳۵	۷۵	۵۴/۶۶	۸/۲۰	۰/۰۱۱	-۰/۴۴۵
گرایش به خیانت	نمره کل گرایش به خیانت	۳۰	۵۵	۴۰/۰۶	۴/۹۵	۰/۷۵۹	۰/۷۴۱
	کاهش همکاری	۱۳	۲۳	۱۷/۳۸	۲/۴۴	۰/۲۰۹	-۰/۶۷۷
	کاهش رابطه ی جنسی	۱۳	۲۴	۱۷/۷۴	۲/۶۵	۰/۲۸۹	-۰/۴۸۲
	افزایش واکنش های هیجانی	۲۱	۳۶	۲۹/۶۸	۳/۱۰	-۰/۲۰۸	-۰/۰۶۹
	افزایش جلب حمایت فرزند	۱۳	۲۲	۱۷/۱۸	۲/۲۷	۰/۱۲۷	-۰/۶۰۶
تعارضات زناشویی	افزایش رابطه فردی با خویشاوندان خود	۱۷	۲۹	۲۳/۱۸	۳/۰۱	۰/۰۴۳	-۰/۷۳۷
	کاهش رابطه خانوادگی با خویشاوندان همسر و دوستان	۱۵	۲۸	۲۱/۲۰	۳/۰۶	۰/۰۳۳	-۰/۶۱۷
	جدا کردن امور مالی از یکدیگر	۱	۳۴	۲۶/۷۰	۵/۷۵	-۱/۲۶۳	۱/۲۶۱
	نمره کل تعارضات زناشویی	۱۲۳	۱۸۶	۱۵۳/۰۶	۱۵/۳۳	۰/۲۶۷	-۰/۴۱۸
استفاده از شبکه های اجتماعی	نمره کل استفاده از شبکه های اجتماعی	۴۱	۶۲	۵۰/۶۶	۵/۳۱	۰/۳۳۳	-۰/۴۱۴

جدول ۲ نتایج توصیف و بررسی متغیرهای اصلی تحقیق را به همراه خرده مقیاس های آنان نشان می دهد. نتایج مبین آن است که میانگین نمره کل متغیر گرایش به طلاق در میان افراد ۵۴/۶۶ با انحراف معیار ۸/۲۰ می باشد که نشان می دهد میانگین به دست آمده از حد متوسط بازه ابزار بیشتر است. میانگین نمره کل گرایش به خیانت نیز ۴۰/۰۶ با انحراف معیار ۴/۹۵ است که نشان می دهد میانگین محاسبه شده از حد متوسط ابزار بیشتر می باشد. در خصوص متغیر تعارضات زناشویی میانگین نمره کل این متغیر نیز ۱۵۳/۰۶ با انحراف استاندارد ۱۵/۳۳ است که بیان می کند میانگین تعارضات زناشویی نیز در میان پاسخگویان از حد متوسط ابزار بالا است و در نهایت میانگین نمره کل استفاده از شبکه های اجتماعی ۵۰/۶۶ با انحراف معیار ۵/۳۱ است که این متغیر نیز از حد متوسط بازه ابزار بیشتر است. در مجموع نتایج آماره های توصیفی هریک از متغیرهای اصلی تحقیق نشان می دهد که پاسخگویان از

شبکه‌های اجتماعی به میزان زیادی استفاده می‌برند. همچنین دارای تعارضات زناشویی بالایی نیز هستند و در کنار این موضوع دارای گرایش به طلاق و خیانت نیز می‌باشند.

چولگی و کشیدگی داده‌ها دو آزمون آماری برای ارزیابی میزان پراکندگی فراوانی داده‌ها بوده و برای بررسی نرمال بودن توزیع استفاده می‌شوند. در علم آمار چولگی معیاری از تقارن یا عدم تقارن تابع توزیع می‌باشد. کشیدگی نیز نشان دهنده ی ارتفاع یک توزیع است. به عبارت دیگر کشیدگی معیاری از بلندی منحنی در نقطه ماکزیمم است و مقدار کشیدگی برای توزیع نرمال برابر با ۳ است. زمانی که چولگی داده‌های یک متغیر در بازه‌ی (۲، -۲) و کشیدگی آن متغیر در بازه‌ی (۳، -۳) قرار گیرند گویند که آن متغیر دارای توزیع نرمالی می‌باشد همانطور که از جدول ۲ نیز پیدا می‌باشد، میزان توزیع کشیدگی و چولگی هریک از متغیرهای تحقیق در بازه‌ی (۲، -۲) قرار دارد؛ در نتیجه می‌توان بیان کرد که تمامی متغیرهای تحقیق از نظر توصیفی دارای توزیع نرمالی می‌باشند.

بررسی وضعیت نرمال بودن متغیرهای تحقیق

یکی از مهمترین پیش‌فرض‌های انجام مدلسازی معادلات ساختاری بررسی وضعیت نرمال بودن متغیرهای تحقیق است که این مهم توسط آزمون آماری کلموگروف-اسمیرنوف در این مطالعه انجام شده است. نتایج جدول ۳ حاکی از این مورد است.

جدول ۳ بررسی وضعیت نرمال بودن متغیرهای تحقیق با آزمون کلموگروف-اسمیرنوف

متغیرها	آماره K-S	معناداری
گرایش به طلاق	۰/۰۹۲	۰/۱۸۴
گرایش به خیانت	۰/۱۲۵	۰/۰۶۵
تعارضات زناشویی	۰/۰۶۴	۰/۱۶۴
استفاده از شبکه‌های اجتماعی	۰/۱۰۲	۰/۰۷۱

جدول ۳ نشان می‌دهد که میزان معناداری متغیرهای اصلی تحقیق بالاتر از ضریب خطا ۰/۰۵ شده است در نتیجه می‌توان دریافت که تمامی متغیرهای اصلی تحقیق به لحاظ آمار استنباطی دارای توزیع نرمالی می‌باشند و پیش‌فرض نرمال بودن متغیرها مورد تایید قرار می‌گیرد.

بررسی همبستگی میان متغیرهای تحقیق

جدول ۴: بررسی همبستگی میان متغیرهای تحقیق

متغیرها	۱	۲	۳	۴
گرایش به طلاق	۱			
گرایش به خیانت	***۰/۵۶۳	۱		
تعارضات زناشویی	***۰/۵۰۰	***۰/۴۶۴	۱	
استفاده از شبکه‌های اجتماعی	***۰/۳۹۶	***۰/۲۷۹	***۰/۴۰۴	۱

** در سطح معناداری ۰/۰۱ معنادار است.

جدول ۴ نتایج بررسی همبستگی میان هریک از متغیرهای اصلی تحقیق را با آزمون ضریب همبستگی پیرسون نشان می دهد. نتایج حاکی از آن است که متغیرهای تعارضات زناشویی با ضریب $0/500$ و استفاده از شبکه های اجتماعی با ضریب $0/396$ همبستگی مثبت و معناداری با متغیر گرایش به طلاق دارند. بدین معنا که میزان معناداری محاسبه شده از این روابط از سطح $0/01$ کمتر است. مبنی بر این که با افزایش تعارضات زناشویی و استفاده از شبکه های اجتماعی میزان گرایش به طلاق نیز افزایش می یابد. نتایج همچنین نشان می دهد که متغیرهای تعارضات زناشویی با ضریب $0/464$ و استفاده از شبکه های اجتماعی با ضریب $0/279$ همبستگی معنادار و مثبتی در سطح $0/01$ با متغیر گرایش به خیانت در میان پاسخگویان دارند. مبنی بر این که با افزایش تعارضات زناشویی و استفاده از شبکه های اجتماعی میزان گرایش به خیانت نیز گسترش می یابد. و در نهایت متغیر استفاده از شبکه های اجتماعی با ضریب $0/404$ دارای همبستگی مثبت و معناداری با متغیر تعارضات زناشویی می باشد بدین معنا که با افزایش استفاده از شبکه های اجتماعی نیز میزان تعارضات زناشویی بالا می رود.

بررسی عدم همخطی میان متغیرهای پیش بین

یکی دیگر از پیش فرض های مهم در انجام مدلسازی معادلات ساختاری بررسی عدم همخطی میان متغیرهای پیش بین در مدل است که توسط دو آماره عامل تورم واریانس^۱ و حداقل تحمل^۲ انجام می گیرد. زمانی که میزان همبستگی و همخطی میان متغیرهای پیش بین بالا باشد نتایج در مدل دچار تحریف خواهد شد.

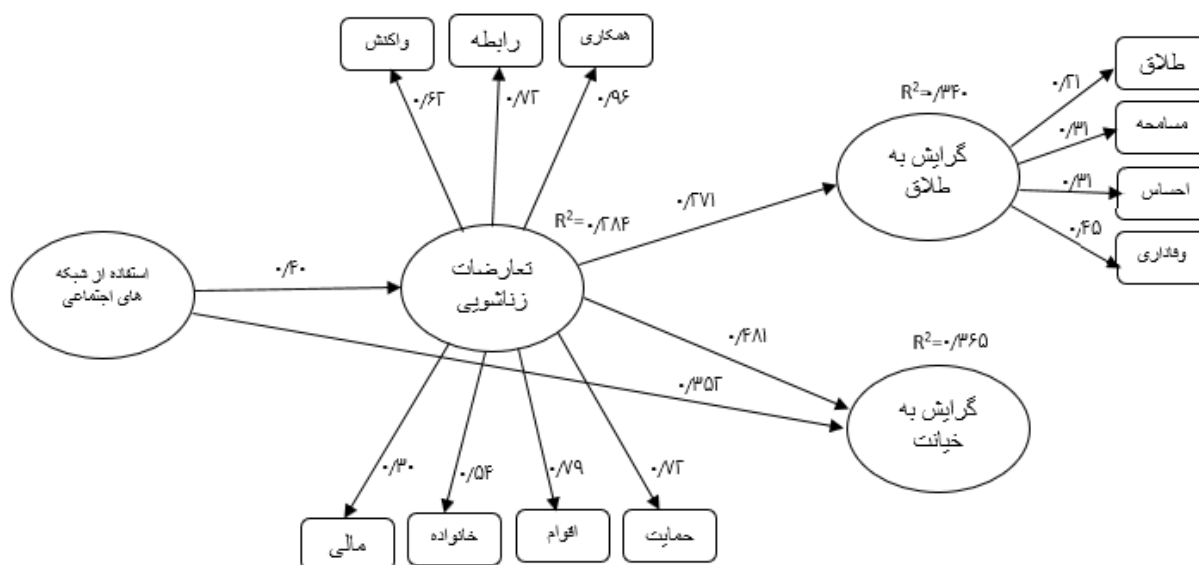
جدول ۵: بررسی عدم همخطی میان متغیرهای پیش بین

متغیرها	حداقل تحمل	عامل تورم واریانس
تعارضات زناشویی	$0/505$	$1/982$
استفاده از شبکه های اجتماعی	$0/505$	$1/982$

جدول ۵ نتایج بررسی عدم همخطی میان متغیرهای پیش بین را نشان می دهد. زمانی که دو متغیر پیش بین وجود داشته باشد آماره های مذکور مشابه یکدیگر به دست می آید زیرا ضریب همبستگی مشابه ای را نسبت به یکدیگر کسب می کنند. در نتیجه میزان آماره حداقل تحمل برای متغیرها بالای $0/1$ و میزان عامل تورم واریانس نیز زیر 10 شده است در نتیجه می توان بیان کرد که همخطی میان متغیرهای پیش بین وجود ندارد و این پیش فرض تایید می شود.

تحلیل داده ها

در بخش تحلیل داده ها به بررسی مدلسازی معادلات ساختاری (SEM) رابطه ی میان استفاده از شبکه های اجتماعی با گرایش به طلاق و خیانت همراه با میانجی گری تعارضات زناشویی در میان افراد متاهل مراجعه کننده به مرکز خدمات مشاوره و روان شناسی به روش حداکثر درستنمایی پرداخته می گردد.

شکل ۲: مدل نهایی معادلات ساختاری رابطه ی میان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با گرایش به طلاق و خیانت همراه با میانجی گری تعارضات زناشویی

شکل ۲ نتایج بررسی مدل نهایی معادلات ساختاری رابطه ی میان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با گرایش به طلاق و خیانت همراه با میانجی گری تعارضات زناشویی را به روش حداکثر درست نمایی نشان می‌دهد. همانطور که مشهود است مدل حاضر از نوع مدل اصلاح شده است. پیش از اصلاح مدل حاضر رابطه ی میان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با گرایش به طلاق با معناداری ۰/۸۴۳ و ضریب استاندارد ۰/۰۳۸ به دست آمده بود که به دلیل غیر معنادار بودن این رابطه از مدل حذف گردید و مدل اصلاح شده در پژوهش قرار گرفت. ابتدا پیش از بررسی روابط در مدل باید شاخص‌های برازش مدل مورد تحلیل قرار گیرند. شاخص‌های برازش مدل حاکی از آن است که مدل مفروض، برازش نسبتاً مطلوبی با داده‌ها دارد. تعدادی از این شاخص‌ها عبارتند از: شاخص مجذور خی ساتورا- بنتلر^۱ (χ^2)، شاخص برازش مقایسه‌ای^۲ (CFI)، خطای ریشه مجذور میانگین تقریب^۳ (RMSEA) و شاخص برازندگی غیرتطبیقی (NFI). اگر مجذور خی از لحاظ آماری معنادار نباشد و نسبت خی دو به درجه آزادی کمتر از ۵ باشد، دال بر برازش بسیار مناسب است. اگر شاخص‌های CFI, NFI بزرگتر یا مساوی ۰/۹۰ و شاخص RMSEA کوچکتر از ۰/۰۸ بر برازش مطلوب و خوب دلالت دارد. شاخص‌های برازش مدل پیشنهادی این پژوهش در جدول زیر آمده است:

1. Stora-Bentler Scaled Chi-Square
2. Comparative Fit Index (CFI)
3. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

جدول ۶: شاخص های برازش مدل معادلات ساختاری رابطه ی میان استفاده از شبکه های اجتماعی با گرایش به طلاق و خیانت همراه با میانجی گری تعارضات زناشویی

PNFI	RMSEA	CFI	NFI	CMIN/DF
۰/۹۱۳	۰/۰۷۸	۰/۹۲۴	۰/۹۰۲	۴/۵۶۳

جدول ۶ نتایج بررسی شاخص های برازش مدل معادلات ساختاری رابطه ی میان استفاده از شبکه های اجتماعی با گرایش به طلاق و خیانت همراه با میانجی گری تعارضات زناشویی را نشان می دهد نتایج مبین آن است که میزان شاخص نسبت خی دو بر درجه آزادی ۴/۵۶۳ شده است که از میزان ۵ کمتر است و مورد تایید قرار می گیرد. میزان شاخص RMSEA نیز ۰/۰۷۸ است که از میزان ۰/۰۸ کمتر و مورد قبول است و در نهایت میزان شاخص های NFI ۰/۹۰۲، CFI ۰/۹۲۴ و PNFI ۰/۹۱۳ است که هر سه این شاخص ها از میزان ۰/۹ بیشتر می باشند و مورد قبول هستند. به طور کلی می توان بیان کرد که شاخص های برازش مدل مورد تایید می باشند و از نتایج مدل می توان در جهت تایید یا رد فرضیه های تحقیق استفاده نمود. در ادامه جدول ۴-۶ نتایج بررسی ضرایب استاندارد و غیر استاندارد مستقیم رابطه ی میان استفاده از شبکه های اجتماعی با گرایش به طلاق و خیانت همراه با میانجی گری تعارضات زناشویی را نشان می دهد.

جدول ۷: بررسی اثر مستقیم ضرایب استاندارد و غیر استاندارد متغیرهای تحقیق

متغیرهای پژوهش	پارامتر استاندارد نشده (b)	پارامتر استاندارد شده (β)	خطای استاندارد (S.E)	آزمون معناداری (t)
استفاده از شبکه های اجتماعی ← تعارضات زناشویی	۰/۳۳۸	۰/۴۰۳	۰/۰۲۰	*۷/۲۴۰
تعارضات زناشویی ← گرایش به طلاق	۰/۲۳۰	۰/۲۷۱	۰/۰۵۹	*۳/۹۱۳
استفاده از شبکه های اجتماعی ← گرایش به خیانت	۰/۳۳۰	۰/۳۵۲	۰/۱۸۷	*۵/۳۰۷
تعارضات زناشویی ← گرایش به خیانت	۱/۷۴۳	۰/۴۸۱	۰/۳۱۰	*۸/۴۴۷

*T-value>۱/۹۶

جدول ۷ نتایج بررسی ضرایب استاندارد و غیر استاندارد مستقیم رابطه ی میان استفاده از شبکه های اجتماعی با گرایش به طلاق و خیانت همراه با میانجی گری تعارضات زناشویی را در میان متاهل ها نشان می دهد. نتایج حاکی از آن است که متغیر درون زاد استفاده از شبکه های اجتماعی با ضریب استاندارد ۰/۴۰۳ و میزان تی ۷/۲۴۰ بر متغیر میانجی تعارضات زناشویی و با ضریب استاندارد بتا ۰/۳۵۲ و میزان تی ۵/۳۰۷ بر متغیر درون زاد گرایش به خیانت اثر معناداری دارد زیرا میزان تی به دست آمده از میزان ۱/۹۶ بیشتر است. بدین معنا که با افزایش استفاده از شبکه های اجتماعی توسط افراد میزان تعارضات زناشویی و گرایش به خیانت نیز گسترش می یابد. نتایج همچنین نشان می دهد که متغیر میانجی تعارضات زناشویی با ضریب استاندارد بتا ۰/۲۷۱ و میزان تی ۳/۹۱۳ بر متغیر درون زاد گرایش به طلاق و با میزان ضریب استاندارد بتا ۰/۴۸۱ و میزان تی ۸/۴۴۷ بر متغیر درون زاد گرایش به خیانت اثر معناداری دارد.

زیرا میزان تی این روابط از ۱/۹۶ بیشتر است مبنی بر این که با افزایش تعارضات زناشویی در میان افراد میزان گرایش به طلاق و گرایش به خیانت نیز بالا می‌رود. جدول ۴-۷ نتایج بررسی ضرایب استاندارد اثر کل، مستقیم و غیر مستقیم روابط میان متغیرها را بیان می‌کند.

جدول ۸: بررسی اثر مستقیم، غیر مستقیم و اثرات کل متغیرهای تحقیق

متغیرهای پژوهش	اثرات مستقیم	اثرات غیر مستقیم	اثرات کل
استفاده از شبکه‌های اجتماعی ← تعارضات زناشویی	*۰/۴۰۳		۰/۴۰۳
تعارضات زناشویی ← گرایش به طلاق	*۰/۲۷۱		۰/۲۷۱
استفاده از شبکه‌های اجتماعی ← گرایش به خیانت	*۰/۳۵۲	*۰/۱۹۳	۰/۵۴۵
تعارضات زناشویی ← گرایش به خیانت	*۰/۴۸۱		۰/۴۸۱
استفاده از شبکه‌های اجتماعی ← گرایش به طلاق		*۰/۱۰۹	۰/۱۰۹

*T-value>۱/۹۶

جدول ۸ نتایج بررسی ضرایب استاندارد مستقیم، غیر مستقیم و کل رابطه‌ی میان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با گرایش به طلاق و خیانت همراه با میانجی‌گری تعارضات زناشویی را نشان می‌دهد. همانطور که مشهود است متغیر برونزاد استفاده از شبکه‌های اجتماعی علاوه بر اثر مستقیم و معنادار بر متغیر درونزاد گرایش به خیانت با ضریب استاندارد بتا ۰/۳۵۲ دارای اثر غیر مستقیمی بر این متغیر از راه میانجی‌گری متغیر تعارضات زناشویی نیز با ضریب استاندارد ۰/۱۹۳ می‌باشد. همچنین میزان برونزاد استفاده از شبکه‌های اجتماعی بدون آنکه اثر مستقیم و معناداری بر متغیر درونزاد نهایی گرایش به طلاق داشته باشد، دارای اثر غیر مستقیم با ضریب استاندارد ۰/۱۰۹ با میانجی‌گری تعارضات زناشویی است. در نتیجه جهت سنجش معناداری این روابط غیر مستقیم در مدل حاضر از آزمون سوبل استفاده می‌گردد. فرمول آزمون سوبل عبارتند از:

$$t - \text{Value} = \frac{a * b}{\sqrt{(b^2 * s_a^2) + (a^2 * s_b^2) + (s_a^2 * s_b^2)}}$$

نتایج آزمون سوبل نشان داد که میزان معناداری تی اثر غیر مستقیم متغیر برونزاد استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر گرایش به طلاق ۲/۳۳۱ با ضریب استاندارد بتا ۰/۱۰۹ می‌باشد مبنی بر این که میزان تی محاسبه شده از میزان ۱/۹۶ بیشتر است همچنین میزان تی اثر غیر مستقیم استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر گرایش به خیانت با میانجی‌گری تعارضات زناشویی ۲/۸۶۲ با ضریب استاندارد ۰/۱۹۳ است که این میزان تی نیز از ۱/۹۶ بیشتر است در نتیجه به طور کلی می‌توان بیان کرد که با افزایش استفاده از شبکه‌های اجتماعی و در پس آن افزایش تعارضات زناشویی در میان افراد میزان گرایش به طلاق و خیانت نیز ارتقا می‌یابد.

نتایج مقایسه میان ضرایب استاندارد کل اثرگذار بر متغیر درونزاد نهایی گرایش به طلاق و خیانت نیز نشان می‌دهد که بالاترین میزان ضریب استاندارد کل مربوط به متغیر استفاده از شبکه‌های اجتماعی در رابطه با متغیر درون زاد گرایش به خیانت با میزان

ضریب ۰/۵۴۵ می باشد و بعد از آن اثر متغیر میانجی تعارضات زناشویی بر گرایش به خیانت با ضریب استاندارد اثر کل ۰/۴۸۱ محسوب می گردد.

مقدار ضرایب تعیین به دست آمده برای متغیر میانجی تعارضات زناشویی و متغیرهای درونزاد گرایش به طلاق و گرایش به خیانت در مدل نشان می دهد که میزان ضریب تعیین متغیر تعارضات زناشویی ۰/۲۸۴ است بدین معنا که متغیر استفاده از شبکه های اجتماعی به میزان ۲۸/۴ درصد توانسته تغییرات متغیر میانجی تعارضات زناشویی را تبیین کند. نتایج همچنین نشان می دهد که میزان ضریب تعیین متغیر گرایش به طلاق ۰/۳۴۰ و برای متغیر گرایش به خیانت ۰/۳۶۵ برآورد شده است مبنی بر این که متغیرهای برونزاد استفاده از شبکه های اجتماعی و میانجی تعارضات زناشویی به میزان ۳۴ درصد قادر به تبیین متغیر گرایش به طلاق و به میزان ۳۶/۵ درصد قادر به تبیین متغیر گرایش به خیانت بودند.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف اصلی نقش واسطه ای تعارض زناشویی در رابطه بین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی و گرایش به طلاق و خیانت انجام شده است. طرح پژوهشی حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه افراد متأهل مراجعه کننده به مراکز خدمات مشاوره و روانشناسی واقع در منطقه ۸ شهر تهران در بهار سال ۱۴۰۲ بود. نمونه گیری به روش در دسترس انجام شد و تعداد ۲۵۰ نفر انتخاب گردید. پرسشنامه گرایش به طلاق روزلت جانسون و مورو (۱۹۸۶)، پرسشنامه نگرش به خیانت واتلی (۲۰۰۸)، پرسشنامه استفاده از شبکه های اجتماعی و پرسشنامه تعارضات زناشویی ثنائی، ذاکر و دیگران (۱۳۸۷) به آن ها داده شد و توسط افراد نمونه تکمیل گردید. تجزیه و تحلیل داده های خام حاصل از این پژوهش در دو بخش توصیفی و استنباطی با استفاده از تحلیل معادلات ساختاری صورت گرفت. نتایج نشان داد که استفاده از شبکه های اجتماعی بر تعارضات زناشویی تاثیر معنادار دارد. نتایج این فرضیه با پژوهش های فریبرز، ساروخانی و حضرتی صومعه (۱۴۰۰)، اولومی، عبداللهی و دیگران (۲۰۲۲)، گول، اقبال و دیگران (۲۰۱۹) همسو می باشد. زمانی که افراد بیشتر وقت خود را صرف رسانه های اجتماعی کنند، زمان کمتری را با همسر خود می گذرانند و ارتباط کمتری دارند. این افراد بودن در رسانه های اجتماعی را به همنشینی با همسر ترجیح می دهند و به مرور باعث به وجود آمدن مشکلات زناشویی می گردد. این افراد در فضای مجازی کسی را دارند که به آنها توجه کند و حرف دل آن ها را بشنود و همسو با آنها فکر کند، بنابراین قدرت تحمل نگرش های مخالف خود را ندارند و در مشاجرات با همسر کوتاه نمی آیند و در زمان دعوا برای آرامش یافتن به فضای مجازی رجوع می کنند و با گذشت زمان این تعارضات زناشویی بیشتر می گردد.

همچنین در خصوص تعارضات زناشویی بر گرایش به طلاق نتایج نشان داد که تعارضات زناشویی بر گرایش به طلاق تاثیر معنادار دارد و فرضیه تایید می گردد. نتایج این فرضیه با پژوهش نیئی آناهیتا و دیگران (۱۳۹۹)، جانسون و دیگران (۲۰۲۳) همسو می باشد. به منظور تبیین این فرضیه می توان گفت که تعارضات زناشویی عبارتند از اختلاف یا تنش بین دو فرد متأهل یا در یک رابطه متعهد. این تضادها می تواند به دلیل تفاوت در باورها، ارزش ها، اهداف و انتظارات و همچنین به هم خوردن ارتباطات، کشمکش های مالی، خیانت و مسائل دیگر باشد. زمانی که تعارضات زناشویی زیاد باشد، زن و شوهر ممکن است در ارزش ها و نگرش ها با یکدیگر متفاوت باشد و نمی توانند از خودگذشتگی داشته باشند و پیوسته بحث و مشاجره دارند. این موارد اگر شدت بیشتری پیدا کند و طرفین گذشت نداشته باشند و پیوسته بحث و اختلافات بالا بگیرد منجر به طلاق می گردد در خصوص استفاده از شبکه های

اجتماعی بر گرایش به خیانت نیز نتایج نشان داد که استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر گرایش به خیانت تاثیر معنادار دارد. نتایج این فرضیه با پژوهش آدگوییگا (۲۰۲۲) همخوانی دارد. زمانی که افراد یک خانواده بیش از حد به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی می‌پردازند، روابط اعضا دچار خلل می‌شود و افراد از یکدیگر فاصله می‌گیرند و فضای خانواده به گونه‌ای می‌شود که علی‌رغم این که افراد در کنار هم زندگی می‌کنند اما با یکدیگر تعامل کمتری خواهند داشت؛ عاطفه کمتری به یکدیگر نشان می‌دهند و ارتباطات کم عمق‌تری برقرار خواهند کرد. احتمال وجود دارد که در فضای مجازی فردی جایگزین همسر گردد و افراد به جای نثار محبت و مهربانی به همسر به فرد غریبه‌ای در فضای مجازی ابراز علاقه نمایند و یک خیانت عاطفی شکل گرفته که در گذر زمان به خیانت جنسی تبدیل می‌گردد.

در خصوص تعارضات زناشویی بر گرایش به خیانت نتایج نشان داد تعارضات زناشویی بر گرایش به خیانت تاثیر معنادار دارد و فرضیه تایید می‌گردد. نتایج این فرضیه با پژوهش سولیس و دیگران (۲۰۲۲) همسو می‌باشد زمانی که تعارضات بین زوجین زیاد باشد، تفاوت بین زوجین زیاد است و نمی‌توانند همدیگر را درک کنند، ارزش‌ها و نگرش‌های متفاوت دارند و یکدیگر را نمی‌فهمند. بنابراین این افراد زمانی که توسط شخصی مورد توجه قرار بگیرند و آن فرد را از نظر ارزش‌ها و سلیقه‌ها همسو با خود ببینند، به سمت آن فرد کشیده شده و به آن وابستگی عاطفی پیدا می‌کنند و خیانت بوجود می‌آید.

در نهایت نتایج نشان داد تعارض زناشویی در رابطه بین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی و گرایش به طلاق و خیانت نقش واسطه‌ای دارد و فرضیه تایید می‌گردد. نتایج این فرضیه با پژوهش‌های فریبرز، ساروخانی و حضرتی صومعه (۱۴۰۰)، اولاومی، گول، اقبال و دیگران (۲۰۱۹)، نیئی آناهیتا و دیگران (۱۳۹۹)، جانسون و دیگران (۲۰۲۳) همسو می‌باشد. زمانی که افراد در فضای مجازی حضور پررنگ داشته باشند و ساعت‌های طولانی با دوستان و افراد غریبه چت کنند، همواره افرادی مشابه و هم عقیده با خود پیدا می‌کنند که باعث درک شدن می‌گردد و در زمان مشاجرات زناشویی، فرد به فضای مجازی و گفتگو با افراد مورد نظر روی می‌آورد و با ارتباط برقرار کردن با دوستان مجازی خود احساس آرامش می‌کند و رفته رفته در دعوای زناشویی قدرت تحمل فرد کم شده و صبوری و از خودگذشتگی ندارد و تعارضات شدید می‌گردد. بالا رفتن تعارضات به دلیل از بین بردن حس آرامش و ایجاد مشکلات عدید منجر به گرایش به افرادی غیر از همسر برای ارضای نیازهای محبت و جنسی می‌گردد و در یک‌سری از افراد منجر به تصمیم طلاق برای رهایی از درگیری‌ها و سختی‌ها می‌گردد. در نهایت با توجه به نتایج مقاله به محققین آتی پیشنهاد می‌گردد که تحقیق حاضر با همین موضوع در سال‌های آینده در سایر شهرها و با سایر روش‌های نمونه‌گیری انجام گیرد. همچنین در پژوهش‌های آینده بررسی نقش واسطه‌ای تعارض زناشویی در رابطه بین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی و گرایش به طلاق و خیانت با کنترل سن و سطح تحصیلات بررسی گردد.

در خصوص پیشنهادهای کاربردی نیز موارد زیر به موارد زیر توجه ویژه ای گردد تا گرایش به طلاق و خیانت کاهش یابد. پرداختن به علل ریشه ای تعارضات زناشویی و ارتقای مهارت های ارتباطی سالم و حل مسئله در مراکز مشاوره می تواند خطر خیانت را در زوج های پرخطر کاهش دهد.

تلاش نهادهای مسئول در جهت افزایش سواد رسانه ای و آگاه سازی زوجین از آسیب ها و تهدیدات احتمالی شبکه های اجتماعی که یکی از بسترهای مناسب تحقق این امر، می تواند دو واحد درس عمومی دانش خانواده در دوره کارشناسی باشد .

داشتن حساب کاربری مشترک و استفاده همراهانه از این فناوری بدون پنهان کاری و خصوصی کاری

عدم استفاده یا حداقل استفاده از شبکه های اجتماعی در شرایطی که معنای ضمنی آن عدم توجه به حضور همسر است.

رعایت رفتار عفیفانه در فضای مجازی و حفظ فاصله عاطفی با مردان و زنان غیرمحرّم.

منابع

- پیکانین، ر و فرهادی، ه. (۱۳۹۶). بررسی اعتیاد به اینترنت، میزان استفاده از پیام‌رسان‌های آنلاین و خیانت‌های اینترنتی به عنوان پیش‌آیند طلاق در زوج‌های در آستانه طلاق و مطلقه شهر اصفهان. پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری، ۷(۱): ۸۱-۹۰.
- رحیمی، م؛ شکرپیگی، ع؛ ساروخانی، ب و حضرتی، ز. (۱۳۹۶) بررسی جامعه شناختی رابطه شبکه‌های اجتماعی مجازی و تغییرات جاری در خانواده‌ها پژوهشنامه اسلامی زنان و خانواده، ۵(۸): ۸۳-۶۷.
- رضاپور، ر؛ ذاکری، م و ابراهیمی، ل. (۱۳۹۶). پیش‌بینی خودشیفتگی، ادراک تعاملات اجتماعی و تعارضات زناشویی بر اساس استفاده از شبکه‌های اجتماعی. خانواده پژوهی، ۱۳(۲): ۲۱۴-۱۹۷.
- سلیمانی، م. (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی تلفن همراه با اهمال کاری، تحصیلی احساس تنهایی و سلامت روان در دانش‌آموزان پسر سوم دبیرستان شهر قم پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبائی تهران، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
- فریبرز، ز؛ ساروخانی، ب و حضرتی صومعه، ز. (۱۴۰۰). مدل سازی معادلات ساختاری تاثیر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی بر تعارضات زناشویی در خانواده‌های تهرانی. تغییرات اجتماعی-فرهنگی، ۱۸(۱): ۱۵۸-۱۳۱.
- گنجی، م؛ نیازی، م و ملک پور شهرکی، ع. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر اعتیاد به فناوری‌های نوین ارتباطی اینترنت ماهواره بر از هم گسیختگی خانواده در شهر کرد. فصلنامه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، ۴(۱): ۷۳-۶۲.
- مجردی، و؛ اسلامی، ع و جمال، س. (۱۳۹۳). بررسی وضعیت استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی بین دانشجویان استان خراسان شمالی فصلنامه دانش انتظامی خراسان شمالی، ۸۵-۹۹.
- نبیئی، آ؛ حسینی، س؛ کاکابرای، ک و امیری، ح. (۱۳۹۹). الگوی معادلات ساختاری در رابطه بین گرایش به طلاق با مهارت‌های ارتباطی و سلامت خانواده اصلی با نقش واسطه ای صمیمیت زناشویی و تعارضات زوجین. سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت، ۴(۱): ۹-۱۷.
- نیک‌منش، ز و امیری‌مقدم، دین‌محمد. (۱۳۹۹). بررسی و ارزیابی نگرش به خیانت و رابطه آن با دلزدگی و تعارض زناشویی. دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی، ۲۴(۳): ۵۲-۳۷.

- Adegboyega, L. O. (2022). Influence of social media on Marital Stability of Married Adults in Ilorin Metropolis. In Families in Nigeria: Understanding Their Diversity, Adaptability, and Strengths. Emerald Publishing Limited.
- Ali, P. A., McGarry, J., & Maqsood, A. (2022). Spousal role expectations and marital conflict: perspectives of men and women. Journal of interpersonal violence, 37(9-10), NP7082-NP7108.
- Atapour, N., Falsafinejad, M. R., Ahmadi, K., & Khodabakhshi-Koolaee, A. (2021). A study of the processes and contextual factors of marital infidelity. Practice in Clinical Psychology, 9(3), 211-226.
- Borst, J. B. (2015). A systematic review of the effects of family conflict: Focusing on divorce, infidelity, and attachment style.

- Clayton, R. B. (2014). The third wheel: The impact of Twitter use on relationship infidelity and divorce. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 17(7), 425-430.
- Cohen, T. F., & Strong, B. (2020). *The marriage and family experience: Intimate relationships in a changing society*. Cengage learning.
- Ferrier, S. (2020). *Marriage*. Outlook Verlag.
- Fincham, F. D., Beach, S. R., Davila, J., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2015). Spiritual intimacy and relationship satisfaction in long-term marriages: Influences of gender and attachment. *Journal of Family Issues*, 36(3), 387-411.
- Fye, M. A., & Mims, G. A. (2019). Preventing infidelity: A theory of protective factors. *The Family Journal*, 27(1), 22-30.
- Gao, M., Du, H., Davies, P. T., & Cummings, E. M. (2019). Marital conflict behaviors and parenting: Dyadic links over time. *Family relations*, 68(1), 135-149.
- Gottman, J. M. (2014). *What predicts divorce?: The relationship between marital processes and marital outcomes*. Psychology Press.
- Guitar, A. E., Geher, G., Kruger, D. J., Garcia, J. R., Fisher, M. L., & Fitzgerald, C. J. (2017). Defining and distinguishing sexual and emotional infidelity. *Current Psychology*, 36, 434-446.
- Gull, H., Iqbal, S. Z., Al-Qahtani, S., Alassaf, R. A., & Kamaleldin, M. M. (2019). Impact of social media usage on married couple behavior a pilot study in Middle East. *International Journal of Applied Engineering Research*, 14(6), 1368-1378.
- Härkönen, J. (2014). *Divorce: Trends, patterns, causes, and consequences*. The Wiley Blackwell companion to the sociology of families, 303-322.
- Jain, S., & Bhatia, R. (2015). Impact of social media on marital quality amongst army couples. *Indian Journal of Applied Research*, 5(10), 1-3.
- Johnson, L. N. (2018). Intergenerational family systems theory. In *Innovations and Advances in Family Therapy for Eating Disorders* (pp. 13-31). Routledge.
- Johnson, M. D., Woodruff, E., & Fincham, F. D. (2023). Self-regulatory Conflict Management and the Likelihood of Divorce Among Couples Experiencing Marital Distress. *Journal of Family Psychology*, 37(1), 87-96.
- Johnson, S. M., & Lebow, J. L. (2000). The coming apart of intimate relations: A contextual perspective. In S. Duck (Ed.), *Handbook of personal relationships* (2nd ed., pp. 507-524). John Wiley & Sons.
- Keles, B., McCrae, N., & Grealish, A. (2020). A systematic review: the influence of social media on depression, anxiety and psychological distress in adolescents. *International Journal of Adolescence and Youth*, 25(1), 79-93.
- McDaniel, B. T., Drouin, M., & Cravens, J. D. (2017). Do you have anything to hide? Infidelity-related behaviors on social media sites and marital satisfaction. *Computers in human behavior*, 66, 88-95.
- Nursyifa, A. (2020). Shifting Causes of Divorce in Indonesia Due to Social Media In Sociological Perspective. *Solid State Technology*, 63(2s).

- Olawumi, K., Abdullahi, H. I., & Oyinlola, O. A. (2022). Social Media, A Basis for Marial Instability Domestic Violence in Ota, Ogun state, Nigeria. *African Journal for The Psychological Studies of Social Issues*, 25(3).
- Reid Chassiakos, Y. L., Radesky, J., Christakis, D., Moreno, M. A., Cross, C., Hill, D., ... & Swanson, W. S. (2016). Children and adolescents and digital media. *Pediatrics*, 138(5).
- Sadeghi SoheilaIrfan Menesh Iman, , (2013). Situationism and Discourse Analysis of Social Theoreticians from the Ideal Family in Iran, *Quarterly Journal of the Social Cultural Council of Women and Family*, 15th year / No. 58
- Sahni, S. P., & Jain, G. (2018). An overview: Internet infidelity. *Internet Infidelity: An Interdisciplinary Insight in a Global Context*, 1-12.
- Scheeren, P., Apellániz, I. D. A. M. D., & Wagner, A. (2018). Marital infidelity: The experience of men and women. *Trends in Psychology*, 26, 355-369.
- Scheeren, P., Apellániz, I. D. A. M. D., & Wagner, A. (2018). Marital infidelity: The experience of men and women. *Trends in Psychology*, 26, 355-369.
- Shafer, K., & Keith, P. M. (2014). Job status, unemployment, and extramarital sex. *Journal of Marriage and Family*, 76(2), 338-352.
- Solis, J. G., Pérez-Fuentes, M. d. C., Molero, M. M., Gázquez, J. J., & Carrión, J. J. (2022). Marital conflict and infidelity in couples with high-risk sexual behaviours: The role of mental health symptoms. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(1), 234.
- Solis, J. G., Pérez-Fuentes, M. d. C., Molero, M. M., Gázquez, J. J., & Carrión, J. J. (2022). Marital conflict and infidelity in couples with high-risk sexual behaviours: The role of mental health symptoms. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(1), 234.
- Urooj, A., & Anjum, G. (2015). Perception of Emotional and Sexual Infidelity among Married Men and Women. *Pakistan Journal of Psychological Research*, 30(2).
- Wagner, A., Mosmann, C. P., Scheeren, P., & Levandowski, D. C. (2019). Conflict, conflict resolution and marital quality. *Paidéia (Ribeirão Preto)*, 29.
- Wagner, M. (2020). On increasing divorce risks. *Divorce in Europe: New insights in trends, causes and consequences of relation break-ups*, 37-61.
- Wagner, M. (2020). On increasing divorce risks. *Divorce in Europe: New insights in trends, causes and consequences of relation break-ups*, 37-61.
- Wang, Y. H., Haslam, M., Yu, M., Ding, J., Lu, Q., & Pan, F. (2015). Family functioning, marital quality and social support in Chinese patients with epilepsy. *Health and quality of life outcomes*, 13(1), 1-8.
- Widiantari, M. M., Utari, P., & Nurhaeni, I. D. A. (2019, August). Social media effect on divorce. In *1st Annual Internatioal Conference on Social Sciences and Humanities (AICOSH 2019)* (pp. 162-167). Atlantis Press.
- Widiantari, M. M., Utari, P., & Nurhaeni, I. D. A. (2019, August). Social media effect on divorce. In *1st Annual Internatioal Conference on Social Sciences and Humanities (AICOSH 2019)* (pp. 162-167). Atlantis Press.

The mediating role of marital conflict in the relationship between the inclination towards using social networks and the propensity for divorce and infidelity

Sahar Vaghefi ¹, Saeid Jahanian ²

This study investigates the mediating role of marital conflict in the association between the propensity to use social networks and the inclination towards divorce and infidelity. Conducted as a correlational research project, the study's population comprised married individuals seeking counseling and psychological services in district 8 of Tehran during the spring of 1402. Utilizing Klein's formula, a sample of 250 participants was selected through convenience sampling. Data collection employed Roosevelt Johnson and Morrow (1986) Divorce Tendency Questionnaire, Watley's Infidelity Attitude Questionnaire (2008), the Social Network Use Questionnaire, and Sanai, Zakir et al.'s Marital Conflicts Questionnaire (2007). Findings indicate that marital conflict serves as a mediator between the inclination to use social networks and the tendency towards divorce and infidelity. Furthermore, the exogenous variable of social network usage demonstrates a significant direct impact on the endogenous variable of infidelity propensity ($\beta = 0.352$) and an indirect effect mediated by marital conflicts ($\beta = 0.193$). Additionally, while social network usage does not directly affect divorce propensity, it exerts an indirect influence ($\beta = 0.109$) mediated by marital conflicts. Results underscore the significant impact of social network usage on marital conflicts, as well as the consequential effects of marital conflicts on divorce and infidelity tendencies. The study confirms the hypothesized mediating role of marital conflict in the relationship between social network usage and divorce and infidelity tendencies.

Keywords: Marital conflict, social network usage, divorce propensity, infidelity tendency

1. Master Student of psychology, Department of psychology, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran.
2. Assistant Professor, Department of psychology, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran
(Corresponding Author)